

İCRA MÜDÜRLÜĞÜ'NCE YAPILAN İHALESİ NETİCESİNDE DAVACIYA SATIŞI SONRASINDA, DÜKKANIN SATIŞ BEDELİ ÜZERİNDEN KDV VE DAMGA VERGİSİ ALINMAMASINA YÖNELİK BAŞVURUSUNUN REDDİNE DAİR İCRA MÜDÜRLÜĞÜ İŞLEMİNİN IPTALI İSTEMİYLE AÇILAN DAVA

Hukuk Bölümü

2014/47 E. , 2014/56 K.

- ARSA NİTELİKLİ TAŞINMAZIN ÜZERİNDE YER ALAN DÜKKANIN, SAKARYA 5. İCRA MÜDÜRLÜĞÜ'NCE YAPILAN İHALESİ NETİCESİNDE DAVACIYA SATIŞI SONRASINDA, DÜKKANIN SATIŞ BEDELİ ÜZERİNDEN KDV VE DAMGA VERGİSİ ALINMAMASINA YÖNELİK BAŞVURUSUNUN REDDİNE DAİR İCRA MÜDÜRLÜĞÜ İŞLEMİNİN IPTALI İSTEMİYLE AÇILAN DAVANIN ADLİ YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMESİ
- UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 14

“İçtihat Metni”

Davacı : Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.

Vekilleri : Av. A.T.
Yargı)

(Adli

Av. L.E.

(İdari Yargı)

Davalı : Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı

O L A Y : Davacı vekili 12.04.2012 günlü dava dilekçesinde özetle; "...İstanbul 3. İcra Müdürlüğü'nün 2010/23523 E. sayılı dosya borçluları; H.A., İ.H.A., Ö.A. ve E.E. Enerji Ve Ev Cihazları Elektronik İletişim San. Tic. Ltd. Şti. aleyhine ilamsız icra takibi başlatılmıştır.

Borçlu Ö.A. adına kayıtlı, Sakarya İli, Serdivan İlçesi, Adalı Serdivan Köyü, 363 Ada, 1 Parselde kayıtlı 2.452 m² yüzölçümlü arsa nitelikli ana taşınmazda 500/1455 arsa paylı, zemin+1 Kat ve Çatı Katı 1 bağımsız bölüm numaralı tripleks dükkan vasıflı taşınmazın kaydına 22.10.2010 gün, 6863 yevmiye no ile haciz şerhi işlenmiştir. Dosyamız alacağı 21.10.2010 tarihi itibarıyla faiz ve masraflar hariç 410.069,87 TL, 26.03.2012 tarihi itibarıyla ise 1.079.576,53 TL dir.

Borçlular vekili tarafından dosyaya 09.02.2011 tarihinde beyanda bulunularak takibe ve borca ilişkin itirazlarının geri alındığı belirtilmiş, takip tüm borçlular açısından 09.02.2011 tarihinde kesinleşmiştir.

Sakarya 5. İcra Müdürlüğü'nün 2010/1068 Tal. sayılı dosyasından, taşınmazın kıymet takdiri işlemleri yapılmıştır. Kıymet takdirinin kesinleşmesinden sonra İstanbul 3. İcra Müdürlüğü'nün E.2010/23523 sayılı dosyasından alınan talimatla taşınmaz, satışa çıkarılmıştır.

Sakarya 5. İcra Müdürlüğü'nün 2010/1068 Tal. sayılı dosyasından yapılan 05.04.2012 tarihli ikinci ihalede taşınmaz 230.000,00 TL bedelle müvekkil bankaya ihale edilmiş, ihale bedelinin yatırılması için tarafımıza 10 günlük, KDV ve Damga Vergisi bedelinin yatırılması için ise ihalenin kesinleşmesinden itibaren 7 günlük süre verilmiştir.

İcra Müdürlüğü'nün ihale bedelinin alacağı mahsuben alınmadığı gerekçesi ile ihale bedeli, KDV ve Damga Vergisi yatırılmasına yönelik kararı usul ve yasaya aykırı olup iptali

gerekmektedir.'' demek suretiyle davacının Sakarya 5. İcra Müdürlüğü'nün 2010/1068 talimat sayılı dosyasından 05.04.2012 tarihinde ihale bedelinin 10 günlük sürede, KDV ve Damga Vergisi bedelinin ise ihalenin kesinleşmesinden itibaren 7 günlük sürede yatırılmasına yönelik memurluk kararının iptaline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Sakarya 3. İcra Hukuk Mahkemesi: 16.04.2012 gün ve E:2012/80, K:2012/82 sayı ile özetle; "...İhaleye konu edilen taşınmaz alacaklı bankanın alacağından dolayı borçlu Ö.A. ve arkadaşlarının bankaya olan borçlarından dolayı haciz edilen, kesinleşen ve borçlu Ö.A.ya ait taşınmazdır. İhale haciz alacaklısına yapılmış olup ihale bedeli 230.000,00 TL olup borç bundan fazladır. Tapu kaydındaki şerhler incelendiğinde mahcuz gayrimenkul üzerinde ihale bedelinden istifade edecek ihale alıcısından önce tatmin edilmesi gereken başka bir alacaklı bulunmadığı, bu nedenle alacaklı alacağını ödemekle yükümlü olduğu ihale bedelinden düşebilir. Alacağına mahsuben satışa konu taşınmazı ihaleden satın almış olan alacaklıya icra müdürlüğünce ihale bedelini nakit yatırması için süre verilmiş ise alacaklı bu işleme karşı süresiz şikayet yoluna başvurabilir, ihaleye katılan başka alacaklı bulunmamaktadır. Bu nedenle şikayetin kabulü ile icra müdürlüğünün ihale bedelini 10 günlük sürede yatırması şeklindeki kararının kaldırılması gerekmektedir.

Şikayet eden ihale alıcısı ve aynı zamanda takip alacaklısının KDV ve Damga Vergisi yönündeki şikayetine gelince;

Katma Değer Vergisi Kanunu 1/3 – d maddesine göre müzayede mahallinde yapılan satışlar KDV. tabidir. KDV. nin beyan ve ödenmesi ile ilgili işlemleri KDV tebliğlerinde yer alan açıklamalara uygun yürütülür. Bu bağlamda 18 seri nolu KDV. Genel Tebliğinin d bölümünde icra yoluyla yapılan satışlarda verginin mükellefinin satışı gerçekleştiren icra daireleri olduğu, benzer durum 488 Sayılı Damga Vergisi Kanununun 3. mad. yer aldığı, resmi dairelerinde damga vergisi mükellefi

olarak görüldüğü, tellallık harcının sorumlusu taşınmazın ihalecisi de alıcı sıfatını taşıyan banka tarafından ödenmesi gerekmektedir.

Bu düzenlemeler dikkate alındığında ihaleye ilişkin KDV ve Damga Vergisi tarh ve tahakkuk işlemleri, bu verginin mükellefi sıfatıyla icra dairesi tarafından yürütülmektedir. Bu itibarla icra dairesi mükellef sıfatı taşıdığından bu konuda işlemlerden doğan ihtilafların çözümü de Vergi Mahkemeleridir. Bu nedenle şikayet edenin bu bölüme yönelik şikayetin yargı yolu nedeniyle reddi gerekmiştir.” demek suretiyle, davacı şikayet eden takip alacaklısı Yapı Kredi Bankasının Sakarya 5. İcra Müdürlüğü’nün 2010/1068 tal. sayılı dosyasında 05.04.2012 tarihinde yapılan ihalede ihale alıcısına ihale bedelinin 10 günlük sürede yatırılması için verdiği kararın iptaline, KDV ve Damga Vergisi bedelinin ihalenin kesinleşmesinden itibaren 7 günlük sürede yatırılmasına yönelik kararının kaldırılma talebinin Vergi Mahkemesinden istenebileceğinden bahisle yargı yolu nedeniyle reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili 18.06.2013 günlü dava dilekçesinde özetle; ‘‘...dosya borçlularından Ö.A. adına kayıtlı Sakarya İli, Serdivan İlçesi, Adalı Serdivan Köyü, 363 Ada, 1 Parselde kayıtlı 2.452 m² yüzölçümlü arsa nitelikli ana taşınmazda 500/1455 arsa paylı, zemin + 1 Kat ve Çatı Katı 1 bağımsız bölüm numaralı tripleks dükkan vasıflı taşınmaz 05.04.2013 tarihinde yapılan açık artırmada 230.000,00 TL bedelle müvekkil Banka’ya alacağına mahsuben ihale edilmiştir.

Sakarya 5. İcra Müdürlüğü’nün 2010/1068 Tal. sayılı dosyasından,

31.12.2004 tarihinde yürürlüğe giren ve Mükerrer 25687 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5281 sayılı Vergi Kanunlarının Yeni Türk Lirasına Uyumu ile Bazı kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 33. maddesi ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 17.maddesinin 4. fıkrasına eklenen (r)

bendi gereği, Kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisseleri ile gayrimenkullerinin satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimleri, bankalara borçlu olanların ve kefillerinin borçlarına karşılık gayrimenkul iştirak hisselerinin (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) bankalara devir ve teslimlerinin (01.01.2005 tarihinden itibaren) Katma Değer Vergisi'nden istisna olduğu, bu nedenle müvekkil Banka'dan KDV alınmamasına karar verilmesi,

Yine 31.12.2004 tarihinde yürürlüğe giren 5281 sayılı Vergi Kanunlarının Yeni Türk Lirasına Uyumu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 8. maddesi ile 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nda, damga vergisi üzerinden istisna edilen resmi işlemleri kapsayan 2 sayılı tabloya eklenen 35. fıkra gereği, müvekkil Bankanın damga vergisinden muaf olduğu, bu nedenle müvekkil Banka'dan Damga vergisi alınmamasına karar verilmesi talep edilmiştir.

Bu taleplerimiz İcra Müdürlüğüne kabul edilmeyerek, müvekkil bankaya KDV ve Damga Vergisini yatırmak üzere 7 gün süre verilmiştir.

Usul ve yasaya aykırı olan iş bu müdürlük kararının iptali gerekmektedir.'' demek suretiyle ihale bedeli üzerinden KDV alınmamasına dair davacı banka istemini reddeden İcra Müdürlüğü'nün işleminin iptaline, davacı banka tarafından 24.05.2013 tarihinde, Sakarya Vergi Dairesi Müdürlüğüne yatırılan 41.426,25 TL tutarındaki KDV ve 1.308,70 TL tutarındaki damga vergisinin davacı bankaya iadesine karar verilmesi istemiyle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

Sakarya Vergi Mahkemesi: 28.06.2013 gün ve E:2013/529, K:2013/508 sayı ile özetle; "...2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun "Şikayet ve Şartlar" başlıklı 16. maddesinde; "Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından

dolayı icra mahkemesine şikayet olunabilir. Şikayet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır. Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikayet olunabilir.” düzenlemeleri yer almaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, davacı bankanın alacaklı olduğu kredi borcunun teminatı olarak ipotek edilmiş taşınmazın, Sakarya 5. İcra Müdürlüğünün 2010/1068 talimat sayılı dosyasında yapılan 05.04.2012 tarihli ihale neticesinde davacıya satışında KDV ve ihale damga pulu bedelinin alınmamasına karar verilmesi istemiyle Sakarya 5. İcra Müdürlüğü’ne yapılan 05.04.2012 tarihli başvurunun reddine dair işlemin iptali ile ödenen KDV ve damga vergisinin iadesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Uyuşmazlıkta yukarıda yer verilen 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu düzenlemeleri gereğince İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muamelelere karşı İcra Mahkemelerine şikayet yolu ile başvurulabileceği yönündeki düzenlemeler dikkate alındığında; davacı bankanın 04.05.2012 tarihlinde ihaleden almış olduğu taşınmaz bedeli üzerinden KDV ve damga vergisi alınmamasına yönelik başvurusun reddine dair Sakarya 5.İcra Müdürlüğü işleminin iptali ile ödenen vergilerin iadesi istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünün adli yargının görevine girdiği sonucuna ulaşılmaktadır.” demek suretiyle davanın reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü’nün, Serdar ÖZGÜLDÜR’ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT’un katılımlarıyla yapılan 27.1.2014 günlü toplantısında:

1-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa’nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında davacının, KDV ve Damga Vergisi

bedelini ihalenin kesinleşmesinden itibaren 7 günlük sürede yatırılmasına yönelik icra dairesi kararının iptali istemi bakımından 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, davacı vekilinin istemi üzerine, idari yargı dosyasının son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Sakarya İli, Serdivan İlçesi, Adalı Serdivan Köyü, 363 Ada, 1 Parselde kayıtlı 2.452 m² yüzölçümlü arsa nitelikli ana taşınmazda 500/1455 arsa paylı, zemin + 1 Kat ve Çatı Katı 1 bağımsız bölüm numaralı tripleks dükkan vasıflı taşınmazın, Sakarya 5. İcra Müdürlüğü'nün 2010/1068 talimat sayılı dosyasında yapılan 05.04.2012 tarihli ihalesi neticesinde davacıya satışı sonrasında, taşınmazın satış bedeli üzerinden KDV ve Damga Vergisi alınmamasına yönelik başvurusunun reddine dair Sakarya 5. İcra Müdürlüğü'nün işleminin iptali ile ödenen vergilerin iadesi istemiyle açılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; Sakarya 5. İcra Müdürlüğü'nün 2010/1068 talimat sayılı dosyasında, ihale alıcısı Yapı ve Kredi Bankası AŞ vekilinin 05.04.2012 tarihinde 230.000,00 TL bedelle ihaleden almış oldukları taşınmazın KDV ve İhale Damgadan istisna olduğundan bahisle İhale Damga ve KDV alınmamasını talep ettiği, icra müdürlüğünün ise, talebin reddi ile davacı vekiline KDV, İhale Damga ve Tellaliye harcını yatırmak üzere ihalenin kesinleşmesinden itibaren 7 gün süre verilmesine karar

verildiği anlaşılmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun “şikayet ve şartlar” başlıklı 16. maddesinde; “(Değişik madde: 03/07/1940 – 3890/1 md.) Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikayet olunabilir. şikayet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır.

Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikayet olunabilir.”;

“şikayet üzerine yapılacak muameleler” başlıklı 17. maddesinde “ şikayet icra mahkemesince, kabul edilirse şikayet olunan muamele ya bozulur, yahut düzeltilir.

Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur.”;

“Yargılama usulleri” başlıklı 18. maddesinde “İcra Mahkemesine arz edilen hususlar ivedi işlerden sayılır ve bu işlerde basit yargılama usulü uygulanır.

řu kadar ki, talep ve cevaplar dilekçe ile olabileceği gibi tetkik merciine ifade zapt ettirmek suretiyle de olur.

(Değişik üçüncü fıkra: 17/7/2003-4949/4 md.) Aksine hüküm bulunmayan hâllerde tetkik mercii, şikâyet konusu işlemi yapan icra dairesinin açıklama yapmasına ve duruşma yapılmasına gerek olup olmadığını takdir eder; duruşma yapılmasını uygun gördüğü takdirde ilgilileri en kısa zamanda duruşmaya çağırır ve gelmeseler bile gereken kararı verir. Duruşma yapılmayan işlerde tetkik mercii, işin kendisine geldiği tarihten itibaren en geç on gün içinde kararını verir. Duruşmalar, ancak zorunluluk hâlinde ve otuz günü geçmemek üzere ertelenebilir.”;

“Tetkik mercii” başlıklı 4. maddesinde de: “(Değişik: 3/7/1940 – 3890/1 md.)

(Değişik birinci fıkra: 17/7/2003-4949/1 md.) İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü ile Adalet Bakanlığınca icra tetkik merciinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra tetkik mercii daireleri numaralandırılır. İcra tetkik merciinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde iş dağılımı ve buna ilişkin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra tetkik mercii hâkimi, kendisine Adlî Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığınca dönüşümlü olarak bağlanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik şikâyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî işlerine bakar.

İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikâyet ve itirazların tetkik mercii o mahkemenin hâkimidir.” denilmiştir.

Bu durumda; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun “Kanunun Şümulü” başlıklı 1. maddesinde, bu kanun hükümlerinin ikinci maddede yazılı olanlar dışında, genel bütçeye giren vergi, resim ve harçlar ile il özel idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında uygulanacağı belirtilmiş, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun “Vergi Mahkemelerinin Görevleri” başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer

verilmiş ise de; İcra Müdürlüğü tarafından yürütülen takip sonucu vergi alınması işleminin, kanuna aykırılığı iddiasının şikayet yolu ile İcra Mahkemesinde çözümleneceği; Mahkemenin incelemeyi, söz konusu icra dosyası üzerinden yaparak, anılan işlemin Kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar vereceği kuşkusuzdur. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, İcra Müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemde kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin yasaya uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği sonucuna varılmıştır.

Belirtilen nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli olduğundan, Sakarya 3. İcra Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Sakarya 3. İcra Hukuk Mahkemesinin 16.04.2012 gün ve E:2012/80, K:2012/82 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 27.1.2014 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.